

PLAN PRACY MUZEUM MIEJSKIEGO W ZABRZU NA ROK 2013

Układ planu oparty jest o czytelny podział zadań wynikający z funkcji, jakie spełnia instytucja muzeum. Składa się z dwóch części opisujących działania strategiczne wybiegające poza 2013 rok oraz działania bieżące dotyczące wyłącznie tego roku.

I Planowanie strategiczne

Na plan pracy Muzeum Miejskiego w roku 2013 w głównej mierze składać się będą działania związane z:

- a) przenosinami Muzeum z siedziby zastępczej zlokalizowanej w budynku przy ul. 3 Maja 91 do nowego lokalu zastępczego. Działania podyktowane są koniecznością opuszczenia z dniem 1 kwietnia 2013 roku dotychczasowej siedziby tymczasowej, która poddana zostanie remontowi. Po jego zakończeniu nie jest przewidziany do niego powrót Muzeum Miejskiego w Zabrze. W związku z wyżej przedstawionym stanem rzeczy w roku 2012 prowadzone były prace projektowe związane z adaptacją na potrzeby siedziby tymczasowej muzeum pomieszczeń po sklepie KOMFORT. Planowany termin oddania pierwszej części (magazynu) połowa 2013 roku.
- b) realizacją najważniejszych zadań (wystawy, działalność edukacyjna skierowana do dzieci i młodzieży) skierowanych do odbiorcy.

Cele strategiczne wybiegające poza rok 2013:

Dalsza współpraca z gminą Zabrze - organizatorem muzeum, w celu opracowania, a następnie realizacji planu „Budowa Centrum Kultury przy ul. F. Słodczyka w Zabrze”. Na chwilę obecną gotowe jest opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego, przygotowanego przez firmę „Ovo Grąbczewscy architekci”. Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli na:

- Racjonalizację wykorzystania posiadanych kolekcji eksponatów, poprzez zwiększenie ilości eksponatów prezentowanych na wystawach, a zmniejszenie ilości eksponatów przechowywanych w magazynach;
- Wydzielenie przestrzeni na wystawę stałą przybliżającą historię Zabrze. W tej chwili w Zabrze nie ma miejsca, w którym każdy mieszkaniec oraz turyści mogliby się zapoznać z szeroko ukazaną historią Zabrze;
- Racjonalizację ponoszonych koniecznych wydatków. Obecnie muzeum musi przy realizacji każdej wystawy ponosić koszty transportu eksponatów oraz sprzętu wystawienniczego z magazynów do siedziby wystawienniczej, opłacać w dwóch niedużych obiektach obowiązkową ochronę świadczoną przez licencjonowane biuro ochrony - wymóg stawiany przez Komendę Wojewódzką Policji;
- Stworzenie odpowiednich warunków do przechowywania eksponatów. W chwili obecnej eksponaty przechowywane są w pomieszczeniach zaadaptowanych, które mimo dużej troski ze strony pracowników muzeum odbiegają od wymogów stawianych pomieszczeniom magazynowym;

- Poprawę komfortu pracy pracowników muzeum oraz optymalne wykorzystanie kadry pracowników muzeum, poprzez możliwość przesuwania pracowników muzeum do zadań aktualnie priorytetowych;
- Zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności muzeum na lokalnym rynku usług kulturalnych. Odpowiednio duży, efektowny budynek pozwoli na pozyskiwanie dodatkowych środków na działalność muzeum z działalności komercyjnej (wynajem sal, organizacja imprez zamkniętych itp.);
- Rozpoczęcie starań o wpisanie instytucji na listę muzeów rejestrowanych. Uzyskanie wpisu daje przywileje w postaci możliwości korzystania z bezpłatnych lub dotowanych szkoleń organizowanych przez Ministerstwo Kultury, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, dodatkowo jest gwarantem jakości instytucji, zwłaszcza w kontaktach z podmiotami zagranicznymi.

Zagrożenia ogólne:

- Muzeum w roku 2012 powiadomione zostało przez administratora budynku (ZKWK GUIDO), że od lipca tegoż roku będzie musiało opuścić pomieszczenia zajmowane w budynku przy ul. 3 Maja 91 w związku z planowanym rozpoczęciem remontu budynku. Dyrektor muzeum o zaistniałym problemie rozmawiała z Prezydentem Miasta. Ze względu na fakt, że do chwili obecnej prace remontowe nie zostały rozpoczęte muzeum dwukrotnie przedłużono umowę użyczenia zajmowanych pomieszczeń. Aktualna umowa obowiązuje do dnia 31 marca 2013r. Brak konkretnej daty przenosin powoduje, że muzeum w roku 2013 będzie musiało liczyć się z koniecznością rezygnacji bądź przełożenia niektórych zaplanowanych zadań;
- W roku 2013 organizator przyznał na funkcjonowanie muzeum dotację na poziomie roku ubiegłego. Przeprowadzona kalkulacja kosztów wykazała, że przy takiej wysokości finansowania, w roku bieżącym Muzeum będzie musiało ograniczyć wydatki prawie we wszystkich paragrafach poza kosztami stałymi.

Dział Historii

Stan obecny:

- W dziale zatrudnione są dwie osoby: kierownik - mgr Zbigniew Gołasz (starszy kustosz) oraz mgr Aleksandra Korol-Chudy (starszy asystent), przebywająca aktualnie na urlopie macierzyńskim (planowany powrót do pracy- kwiecień 2013r.);
- Na dzień 31 grudnia 2012 r. w księgach inwentarzowych działu wpisanych było: 15 497 pozycji inwentarzowych (w roku 2012r. przybyło 216 pozycji). Stan ilościowy opracowanych kart katalogowych w systemie „Musnet” wynosił 9106 (z tego w roku 2012 przybyło 396 pozycji);
- Opracowanie zbiorów DH – prace na etapie zaawansowania: 75%.

Cele na rok bieżący:

- Kontynuacja opracowywania zbiorów DH w systemie komputerowym „Musnet” (opracowywanie nowych nabytków, kontynuacja wprowadzenia tradycyjnych kart katalogowych do programu „Musnet”, wykonywanie skanów i zdjęć eksponatów);
- Inwentaryzacja zbiorów DH. Ze względu na planowaną początkowo na rok 2012 przeprowadzkę muzeum do nowej siedziby tymczasowej, wystosowano do Prezydenta Zabrze pismo (MZ/485/MZ z 9.10. 2012r.) z prośbą o wyrażenie zgody na przesunięcie terminu inwentaryzacji zbiorów na rok 2013r.;
- Przeprowadzka do nowej siedziby pracowni oraz zbiorów DH (zgromadzenie

- niezbędnych materiałów pakunkowych, sporządzenie spisów eksponatów, przeniesienie magazynu zbiorów, organizacja pracy w nowym miejscu);
- Przygotowanie wystawy czasowej *"Ikony Górnika Zabrze"* (grudzień 2013r.- luty 2014r.);
 - Przygotowanie trzech tekstów promujących zbiory działu na łamach własnej strony internetowej;
 - Koordynacja prac merytorycznych wokół przygotowywanej konferencji naukowej *"Ewangelicy na Górnym Śląsku"* (listopad);
 - Przygotowanie tekstów referatów, wystąpień, publikacji;
- Zbigniew Gołasz:
- "Produktywizacja rosyjskich jeńców wojennych w czasie I wojny światowej na przykładzie Zabrza"*. Referat przygotowywany na konferencję *"Wielka Wojna/ mały region. Pierwsza wojna światowa w górnos Śląskie mikroperspektywie"* organizowaną przez Muzeum Historii Katowic i IPN (9 maj);
- "Polityka antyniemiecka w Zabrzu w latach 1945-1949"*, referat przygotowywany na konferencję *"Władze komunistyczne wobec ludności niemieckiej w Polsce w latach 1945-1949"*, zorganizowanej przez IPN w Katowicach (listopad).

-Aleksandra Korol-Chudy:

"Sztandary i wstęgi sztandarowe w zbiorach Muzeum Miejskiego w Zabrzu część II".
Tekst opublikowany będzie w *"Kronik Miasta Zabrza"*, nr 5 (22), 2013r.

- Ze względu na nieobecność od kwietnia 2012 r. pracownicy zatrudnionej w dziale oraz nieznaną ostateczny termin jej powrotu do pracy, możliwość opracowania planu pracy na rok 2013 odsunięty jest do czasu jej powrotu;

Dział Kultury

Stan obecny:

- W dziale zatrudnione są dwie osoby: kierownik mgr Urszula Wieczorek (starszy kustosz, obecnie pełniący również obowiązki kierownika muzeum), mgr Piotr Hnatyszyn (starszy kustosz);
- Na dzień 31 grudnia 2012 r. w księgach inwentarzowych działu wpisanych było: 3 814 pozycji inwentarzowych (w roku 2012 przybyły 83 pozycje). Stan ilościowy opracowanych kart katalogowych w systemie „Musnet” wynosił: 4503 (z tego w roku 2012 przybyło 66);
- Opracowanie zbiorów DK – prace na etapie zaawansowania: 97%.

Cele na rok bieżący:

- Kontynuacja opracowywania zbiorów DK w systemie komputerowym „Musnet” (opracowywanie nowych nabytków, kontynuacja wprowadzania tradycyjnych kart katalogowych do programu „Musnet”, wykonywanie skanów i zdjęć eksponatów);
- Inwentaryzacja zbiorów DK. Ze względu na planowaną początkowo na rok 2012 przeprowadzkę muzeum do nowej siedziby tymczasowej, wystosowano do Prezydenta Zabrza pismo (MZ/485/MZ z 9.10. 2012r.) z prośbą o wyrażenie zgody na przesunięcie terminu inwentaryzacji zbiorów na rok 2013r.;
- Przeprowadzka do nowej siedziby pracowni oraz zbiorów DK (zgromadzenie niezbędnych materiałów pakunkowych, sporządzenie spisów eksponatów, przeniesienie magazynu zbiorów, organizacja pracy w nowym miejscu);

- Przygotowanie wystawy czasowej „*Impresje biskupickie*” (kwiecień-wrzesień);
- Kontynuacja prac związanych z przeniesieniem archiwum fotograficznego działu z klisz fotograficznych na nośnik elektroniczny;
- Przygotowanie czterech tekstów promujących zbiory działu na łamach własnej strony internetowej;
- Przygotowanie imprezy „*Europejskie Dni Dziedzictwa*”(15 września);
- Redakcja rocznika „*Kroniki Miasta Zabrze*”, nr 5 (22) 2013;
- Napisanie artykułów i redakcja „*Kuriera Biskupicko-Borsigwierskiego*” – jednodniówki towarzyszącej wystawie „*Impresje biskupickie*”;
- Przygotowanie tekstów referatów, wystąpień:
Piotr Hnatyszyn:
-referat „*Pamięć o wojnie, pamięć o poległych. Pomniki i inne formy upamiętnienia poległych w I wojnie światowej. Przypadek Zabrze*” – konferencja pt. „*Wielka Wojna/ mały region. Pierwsza wojna światowa w górnośląskiej mikroperspektywie*” Przygotowana przez Muzeum Historii Katowic i IPN (9 maj);
- referat „*Szkolnictwo ewangelickie w Zabrzu*”, ogłoszony na IV Konferencji Naukowej Muzeum Miejskiego w Zabrzu zatytułowanej „*Ewangelicy na Górnym Śląsku*” (listopad);
-prezentacja multimedialna „*Z dziejów Biskupic*”, przygotowywana w ramach „*Czwartkowych spotkań w muzeum*” (czerwiec);
-artykuły „*Szkoła żydowska w Zabrzu*” oraz „*Kalendarium wydarzeń Kulturalnych w Zabrzu w 2012 roku*”, opublikowane w „*Kroniki Miasta Zabrze*”, nr 5 (22), 2013r;
Urszula Wieczorek:
-„*Sprawozdanie z działalności muzeum za rok 2012*”, opublikowane w „*Kroniki Miasta Zabrze*”, nr 5 (22), 2013r.;

zagrożenia:

- Ze względu, iż kierownik działu równocześnie pełni obowiązki dyrektora muzeum, prace spoczywają głównie na 1 pracowniku działu, który pełni równocześnie funkcję redaktora prowadzącego wydawnictwa muzealne.

Dział Plastyki

Stan obecny:

- W dziale zatrudnione są trzy osoby: kierownik mgr Jadwiga Pawlas-Kos (starszy kustosz), opiekun kolekcji Plastyki Nieprofesjonalnej, mgr Iwona Wróblewska (adiunkt), opiekun kolekcji Sztuki oraz od maja 2012 roku mgr Elżbieta Dębowska (starszy kustosz);
- Na dzień 31 grudnia 2012 r. w księgach inwentarzowych działu wpisanych było: 3 440 pozycji inwentarzowych, w tym w kolekcji Sztuki: 1 088 jednostek inwentarzowych oraz w kolekcji Plastyki Nieprofesjonalnej: 2 352 jednostki inwentarzowe. (w roku 2012 przybyło 16 pozycji). Stan ilościowy opracowanych kart katalogowych w systemie „Musnet” wynosił: 2919 (z tego w roku 2012 przybyło 229).
Pod opieką działu znajduje się również kolekcja Plakatu licząca: 2 300 jednostek inwentarzowych;
- Opracowanie zbiorów DP – prace na etapie zaawansowania: w kolekcji Plastyki Nieprofesjonalnej: 70% oraz w kolekcji Sztuki 95%.

Cele na rok bieżący:

- Kontynuacja opracowywania zbiorów DP w systemie komputerowym „Musnet” (opracowywanie nowych nabytków, kontynuacja wprowadzenia tradycyjnych kart katalogowych do programu muzealnego „Musnet”);
- Inwentaryzacja zbiorów DP. Ze względu na planowaną początkowo na rok 2012 przeprowadzkę muzeum do nowej siedziby tymczasowej, wystosowano do Prezydenta Zabrze pismo (MZ/485/MZ z 9.10. 2012r.) z prośbą o wyrażenie zgody na przesunięcie terminu inwentaryzacji zbiorów na rok 2013r.;
Kontynuacja zapoczątkowanego w roku 2012 opracowywania w systemie „Musnet” kolekcji plakatu artystycznego. Po jego zakończeniu zaistnieje możliwość podziału zbiorów (plakaty, afisze, ulotki) wchodzących w skład zlikwidowanego działu Plakatu pomiędzy dział Plastyki i dział Historii;
- Przeprowadzka do nowej siedziby pracowni oraz zbiorów DP (zgromadzenie niezbędnych materiałów pakunkowych, sporządzenie spisów eksponatów, przeniesienie magazynu zbiorów, organizacja pracy w nowym miejscu);
- Przygotowanie wystaw czasowych:
 - „*Kto ma oczy niech słucha. „Jerzy Fober- rzeźba”* (styczeń- luty),
 - „*Witold Berus. Michał Minor. Twórczość- próba siły*” (marzec- kwiecień),
 - „*Malarstwo i rzemiosło ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrzu*” (kwiecień- sierpień),
 - „*Zabrzańskie środowisko plastyczne. Klub PASTEL i inni*” (wrzesień- październik);
- Przygotowanie czterech tekstów promujących zbiory działu na łamach własnej strony internetowej;
- Przygotowanie prezentacji multimedialnych w ramach cyklu „Czwartkowe Spotkania w muzeum” (14 marzec, 11 kwiecień);
- Przygotowanie artykułów: Jadwiga Pawlas-Kos „*Natura w sztuce Jana Nowaka*”, opublikowany w „*Kroniki Miasta Zabrza*”, nr 5 (22) 2013, Elżbieta Dębowska „*Wizerunki świętej Barbary na terenie Zabrza. Rys historyczno-artystyczny*”, przygotowywany do publikacji „*Kroniki Miasta Zabrza*” nr 6 (23) 2014;
- Przygotowanie kolekcji malarstwa, grafiki ze zbiorów muzeum do czasowych prezentacji w: Punkcie Informacji o Mieście, Urzędzie Stanu Cywilnego;

zagrożenia:

- Ze względu na częste absencje chorobowe pracownicy odpowiedzialnej za kolekcję Sztuki istnieje ryzyko, że zadania jej powierzane mogą wymagać wsparcia ze strony innych pracowników lub nie będą zrealizowane.

Dział Oświaty, Dokumentacji i Promocji

Stan obecny:

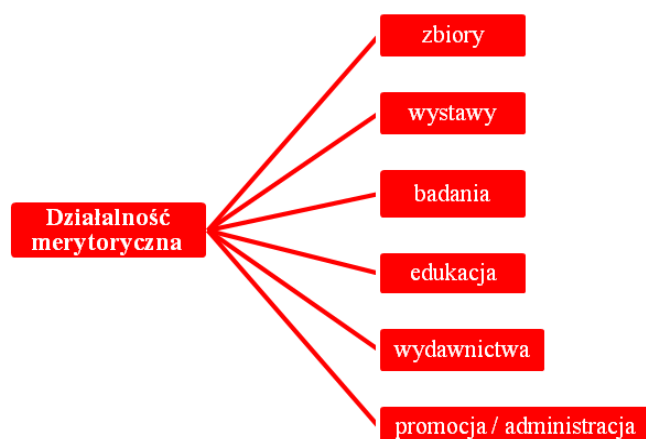
- W dziale zatrudnionych jest pięć osób: kierownik - Dorota Kuder, Irena Winder - dokumentalista, Monika Wieczorek - pomoc muzealna, Iwona Lasek - pomoc muzealna, Franciszek Mańka - montażysta wystaw/rzemieślnik (1/2 etatu).

Cele na rok bieżący:

- Przygotowywanie oferty muzealnej (wystawy, spotkania, lekcje, warsztaty, imprezy) pod względem technicznym oraz organizacyjnym;
- Przygotowanie własnej oferty lekcji i warsztatów muzealnych;
- Opieka nad przygotowaniem autorskiej wystawy czasowej prof. Antoniego Cygana (październik 2013r.- styczeń 2014r.);
- Opieka nad działalnością czasowych prezentacji w mini galerii;

- Przeprowadzenie miejskich eliminacji Międzynarodowego Konkursu dla Dzieci i Młodzieży „Moja przygoda w muzeum” oraz wystawy pokonkursowej;
- Prowadzenie sprzedaży wydawnictw, biletów;
- Prowadzenie dokumentacji działań muzeum (teczki wystaw, archiwum fotograficzne działań muzeum);
- Prowadzenie dokumentacji statystycznej dotyczącej działań muzeum;
- Przygotowanie materiałów niezbędnych do uruchomienia nowej strony internetowej muzeum, a następnie jej stała obsługa;
- Obsługa strony internetowej muzeum oraz Facebooka;
- Współpraca z mediami;
- Prowadzenie mini kawiarenki;
- Udział w pracach związanych z przeprowadzką muzeum do nowej siedziby zastępczej;
- Udział w pracach związanych z inwentaryzacją zbiorów muzeum;
- Bieżące utrzymanie obu siedzib muzeum na odpowiednim poziomie technicznym i sanitarnym.

II Planowana działalność merytoryczna

zbiory

Priorytetem roku 2012 będzie przygotowanie zbiorów do przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji zasobu. W skład działań przygotowawczych wchodzi: odpowiednie rozmieszczenie zbiorów w nowej lokalizacji (po wcześniejszym ich przetransportowaniu), uzupełnienie oraz założenie nowych kart katalogowych, uzupełnienie dokumentacji fotograficznej oraz sukcesywne wprowadzenie pełnych danych do muzealnej bazy danych – „Musnet”.

Na dzień 31.12.2012 r., stan inwentarzowy zbiorów wynosił: 25 051 jednostek inwentarzowych. Dokumentacja naukowa (karty) w formie elektronicznej przechowywane są na komputerach stacjonarnych (po jednym stanowisku w każdym dziale), dodatkowo zabezpieczone są na odrębnym serwerze, aktualizującym dane raz w tygodniu.

Na koniec 2012 roku muzeum posiadało 16.528 rekordów w komputerowym programie „Musnet”. W tym: dział Historii: 9106 rekordów (w 2012r. przybyło 396 rekordów), część

wpisów dokonali praktykanci i wolontariusze). Dział Kultury: 4503 rekordy (w 2012r. przybyło 66 rekordów). Dział Plastyki: 2919 rekordów (w tym w kolekcja Sztuki: 1166 rekordów, w 2012r. przybyły 123 rekordy, w kolekcji Plastyki Nieprofesjonalnej: 1753 rekordy, z czego w roku 2012 przybyło 106 rekordów). Łącznie w roku 2012 przybyło: 691 rekordów.

W roku 2013 planuje się położyć szczególny nacisk na powiększenie bazy dokumentacji ikonograficznej eksponatów (zdjęcia cyfrowe, skany). Przede wszystkim wykonane zostaną zdjęcia dla obiektów nowo pozyskiwanych, jak też dla obiektów wypożyczanych na zewnątrz. W dalszej kolejności wykonywane będą wizerunki eksponatów starszych. Równocześnie w okresie wakacyjnym muzeum będzie starało się pozyskać studentów na praktyki, którzy wzorem lat ubiegłych będą wprowadzać do systemu „Musnet” dane z kart katalogu tradycyjnego (kartkowego).

Działy merytoryczne (Historii, Kultury, Plastyki) będą sukcesywnie dążyć do powiększania kolekcji, zgodnie z profilem każdego z działów. Ze względu na konieczne ograniczenie - w stosunku do roku 2012, środków możliwych do przeznaczenia na zakup eksponatów z budżetu otrzymanego od organizatora, wzrost ilościowy eksponatów w roku 2013r. w dużej mierze uzależniony będzie od ilości środków, jakie uda pozyskać się z innych źródeł oraz od możliwości pozyskania do zbiorów wartościowych przedmiotów w formie darowizny.

Inwentaryzacja ogólna zbiorów

W roku 2013 w ramach inwentaryzacji całościowej zbiorów muzealnych zakłada się:

- Wykonanie skontrum;
- Sprawdzenie poprawności i zgodności zapisów w księgach oraz na kartach katalogu naukowego;
- Sprawdzenie poprawności dokumentacji akcesyjnej;
- Sprawdzenie poprawności nanoszenia sygnatur.

Działania inwentaryzacyjne przewidziane były na rok 2012, jednak ze względu na zapowiedzianą przez organizatora konieczność przeniesienia muzeum do innej siedziby (druga połowa 2012r.), prace te muzeum zamierza rozpocząć z chwilą zakończenia przeprowadzki do nowej siedziby tymczasowej. Stosowne pismo w tej sprawie zostało wystosowane do Prezydenta Miasta (9.10.2012r.).

Kontroli poddane zostaną warunki i sposób przechowywania zbiorów w nowych magazynach. Wprowadzone zostaną nowe, wytyczne odnośnie sposobów kontroli przez kierowników działów zbiorów przechowywanych w magazynach oraz udostępnianych w ramach działań ekspozycyjnych.

Przechowywanie

Ze względu na fakt, że nowa siedziba tymczasowa muzeum (były sklep KOMFORT) będzie obiektem po przeprowadzonych pracach remontowych uwzględniających wymogi przechowywania tego typu zbiorów, nastąpi poprawa warunków, zarówno pod kątem bezpieczeństwa, jak i warunków samego przechowywania. Problemem stojącym przed muzeum jest pozyskanie sprzętu (szafy, regały) w miejsce dotychczas posiadanego, który to w dużej mierze jest przypadkowy i cechuje go duży stopień zużycia.

Udostępnianie zbiorów

W roku 2013 realizowane będą wypożyczenia eksponatów na wystawy do innych placówek. Na chwilę obecną podpisane zostały umowy wypożyczenia lub przyjęto do realizacji

prośby z: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (rzeźba w węglu), Muzeum w Sosnowcu (malarstwo Nikifora), Muzeum Zamek Górków w Szamotułach (malarstwo nieprofesjonalne- wystawa przygotowana przez Muzeum Miejskie w Zabrzu), Muzeum Historii Katowic (malarstwo Romana Nowotarskiego), Muzeum Śląskie w Katowicach (problematyka I wojny światowej), Muzeum w Gliwicach (sport-szermierka);

W związku z koniecznością przeprowadzenia muzeum po 31 marca 2013r. do nowej siedziby tymczasowej od 1 lutego nastąpi czasowe zawieszenie udostępniania zbiorów (do czasu rozpakowania zbiorów w nowej lokalizacji). W związku z powyższym muzeum w roku 2013 planuje udostępnić zbiory jedynie placówkom wymienionym powyżej. Wytypowane na potrzeby powyższych instytucji eksponaty, w trakcie pakowania zostaną wydzielone. Po rozlokowaniu się muzeum w nowej siedzibie udostępnianie zbiorów dalej będzie ograniczone, do czasu zakończenia planowanej inwentaryzacji zbiorów.

Konserwacja

Wykorzystując fakt przenoszenia zbiorów dokonane zostaną wnikliwe oględziny każdego eksponatu. Idealnym rozwiązaniem byłoby poddanie konserwacji minimum 10% zbiorów, co jednak nie jest możliwe ze względu na ograniczenia finansowe. W związku z powyższym czynione będą działania zmierzające do szukania programów (marszałkowskich, ministerialnych) dofinansowujących konserwację eksponatów.

wystawy

W 2013r. w przestrzeni wystawienniczej muzeum Galeria „Café Silesia” przy ul. 3 Maja 6, przewiduje się uruchomienie 8 wystaw czasowych.

Ze względu na szczupłość budżetu, większość aranżacji wystaw będzie autorstwa komisarzy wystaw. Powierzenie aranżacji specjalistom będzie możliwe jedynie w przypadku pozyskania na ten cele środków zewnętrznych.

Wystawy:

Tytuł wystawy	Czas prezentacji	Komisarz wystawy	Charakter wystawy
<i>Kto ma oczy niech słuch. Rzeźba Jerzego Fobera</i>	18 styczeń - 3 marzec (parter i I piętro)	Jadwiga Pawlas-Kos we współpracy z Jerzym Foberem (autor)	wystawa plastyczna
<i>Witold Berusa, Michał Minor. Twórczość- próba siły</i>	7 marzec - 14 kwiecień (parter i I piętro)	Jadwiga Pawlas-Kos we współpracy z Witoldem Berusem i Michałem Minorem (autorzy)	wystawa plastyczna
<i>Impresje Biskupie</i>	22 kwiecień - 8 wrzesień (parter)	Piotr Hnatyszyn	wystawa historyczna (wpisująca się w miejskie obchody 770- lecia Biskupi)
<i>Malarstwo i rzemiosło ze zbiorów Muzeum Miejskiego w</i>	23 kwiecień- 8 wrzesień (I piętro)	Iwona Wróblewska	wystawa artystyczna

<i>Zabrze</i>			
<i>Zabrzańskie środowisko plastyczne. Klub „Pastel” i inni</i>	22 lub 23 wrzesień - 27 październik (parter, I piętro)	Irena Winder (koordynator) we współpracy z Krzysztofem Rumi- nem	wystawa plastyczna (wystawa wpisująca się w obchody święta miasta)
<i>Malarstwo Antoniego Cygana</i>	4 listopad- ok.26 stycznia 2014r. (koniec ferii)	Dorota Kuder (koordynator) we współpracy z Antonim Cyganem (autor)	wystawa plastyczna
<i>„Silesia Topia”- projekt</i>	ok. 6 listopad- 1 grudzień (termin ostateczny w ustaleniu)	koordynator: Elżbieta Dębowska	wystawa plastyczna
<i>Ikony Górnika Zabrze</i>	14 grudzień 2013- ok. koniec lutego 2014	Zbigniew Gołasz (komisarz). Aleksandra Korol-Chudy (współpraca)	wystawa historyczna (wystawa wpisująca się w obchody oddania do użytku stadionu Górnika Zabrze)

Mini galeria:

- a) **Cykl „Mistrz i jego uczniowie”** – jest to kontynuacja czasowych prezentacji prac nauczycieli i uczniów z Liceum Plastycznego w Zabrzu Kończycach. Wystawy zmieniane będą w odstępach miesięcznych.
- b) **Prezentacja kolekcji ze zbiorów własnych.** Głównie ikonografii: zdjęcia i pocztówki dotyczące wybranych zagadnień z dziejów Zabrza)

badania

Dział Historii

Pracownicy działu zamierzają uczestniczyć w badaniach/kwerendach dotyczących:

- Zbigniew Gołasz:
 - historia Zabrza w okresie plebiscytu oraz po 1945 r. Badania prowadzone pod kątem przygotowanego artykułu do „Kronik Miasta Zabrza”, nr 6 (23) 2014r.
 - historia Zabrza pod kątem przygotowywanej wystawy „*W cieniu swastyki. Zabrze w latach 1933-1945*” (realizacja wystawy planowana na rok 2014r.)
 - wywiady z zawodnikami klubu „Górnik Zabrze” pod kątem przygotowanej wystawy „*Ikony Górnika Zabrze*”;
- Aleksandra Korol-Chudy:
 - dzieje rodziny i koncernu Donnersmarck. Badania pod kątem wystawy przygotowywanej na rok 2014r.
 - historia kolekcji sztandarów zabrzańskich. Badania prowadzone pod kątem przygotowywanego artykułu (część 2) zamieszczonego na łamach „Kronik Miasta Zabrza” nr 5 (22) 2013r.
 - dzieje Muzeum Miejskiego w Zabrzu. Badania prowadzone pod kątem przygotowywanego artykułu do „Kronik Miasta Zabrza” nr 6 (23) 2014r.

Dział Kultury

Pracownicy działu zamierzają uczestniczyć w badaniach/kwerendach dotyczących:

- Piotr Hnatyszyn:
 - szkolnictwo ewangelickie w Zabrzu. Badania pod kątem przygotowywanego wystąpienia na konferencji (listopad 2013r.)
 - Żydzi zabrzańscy. Kontynuacja rozpoczętych w 2011 roku badań zagadnienia dzieje Biskupic. Kontynuacja rozpoczętych w 2012 roku badań pod kątem przygotowywanej wystawy.
- Urszula Wieczorek: ze względu na pełnienie obowiązków dyrektora muzeum nie przewiduje się prowadzenie w roku bieżącym prac badawczych związanych z profilem działu.

Dział Plastyki

Pracownicy działu zamierzają uczestniczyć w badaniach/kwerendach dotyczących:

Kolekcja Plastyki Nieprofesjonalnej

- Jadwiga Pawlas-Kos:

- twórczość Stefana Żechowskiego (pod kątem wystawy oraz wydawnictwa przygotowywanego przez Muzeum Narodowe w Kielcach). Zakończenie badań rozpoczętych w 2012r.;

Kolekcja Sztuki

- Iwona Wróblewska:
 -
- Elżbieta Dębowska:
 - plakat artystyczny w zbiorach Muzeum Miejskiego w Zabrze. Badania pod kątem opracowywania zbiorów.
 - wizerunki świętej Barbary. Badania pod kątem przygotowywanego artykułu do „Kroniki Miasta Zabrze”, nr 6 (23) 2014r.

edukacja

Realizowana w postaci warsztatów i lekcji muzealnych przygotowanych głównie przez pracowników działu Oświaty, Dokumentacji i Promocji, oferta skierowana głównie do dzieci i młodzieży. Pracownicy działów: Historii, Kultury oraz Plastyki są ofertę edukacyjną kierują również głównie do ludzi dorosłych.

Celem edukacji muzealnej jest:

- poznanie przeszłości miasta i jego zabytków;
- pielęgnowanie zwyczajów i obrzędów śląskich;
- zachęcanie do poszukiwania podobieństw i rozumienia różnic etnicznych, religijnych, kulturowych społeczności zamieszkujących Zabrze na przestrzeni wieków;
- rozbudzenie ciekawości poznawczej;
- pokazanie zjawisk historycznych jako przyczynowo-skutkowych relacji zdarzeń.

OFERTA DLA GRUP ZORGANIZOWANYCH

1. Lekcje muzealne i warsztaty – oferta stała

Oferta stałych lekcji muzealnych i warsztatów przygotowana jest z myślą o grupach zorganizowanych (szkoły, stowarzyszenia, wycieczki itp.). Zajęcia dotyczące miasta i regionu połączone są ze zwiedzaniem aktualnie prezentowanych wystaw czasowych.

Lp	Dział Historii	Dział Kultury	Dział Plastyki	Dział Oświaty, Dokumentacji i Promocji
1	„III powstanie śląskie w Zabrzu” (gimnazja, szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Zabrze miastem granicznym” (gimnazja, szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Śladami tradycji- życie codzienne i od- świętne dawnych spo- łeczności górniczych w malarstwie P. Wróbla, E. Gawlika, W. Pieczki, E. Bąka” (gimnazja i szkoły średnie)	„Jak rozpoznać świętego? Patroni za- brzańskich kościołów i ich atrybuty” (szkoły podstawowe, gimnazja)

2	„Żydzi w Zabrze w pierwszych latach po II wojnie światowej” (szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Krótka historia Zabrze” (gimnazja, szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Śląskie zabawy i uciechy w malarstwie na- iwnym regionu” (gimnazja)	„Dawno temu za debrami... Bajki i legendy o początkach Zabrze i nie tylko” (przedszkola, szkoły podstawowe-klasy I-III)
3	„Żandarmeria Górnego Śląska w czasie III powstania śląskiego” (szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Ulica Wolności, której już nie ma” (gimnazja, szkoły średnie, osoby dorosłe)	Śląsk zwyczajny i nie- zwyczajny w sztuce regionu- T. Ociepka, E. Sówka, P. Wróbel” (gimnazja, szkoły średnie)	„Café Silesia- ekologiczna planeta”- warsztaty. (przedszkola, szkoły podstawowe- klasy I-III)
4		„Nieistniejące pomniki zabrzańskie” (gimnazja, szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Portret od sztuki starożytnej do współczesności” (gimnazja szkoły średnie, osoby dorosłe)	„Upcykling czyli ekologia i sztuka”- warsztaty (szkoły podstawowe, klasy III-VI, gimnazja)
5			„Krótki kurs historii architektury” (gimnazja, szkoły średnie)	„Śląski strój ludowy” –warsztaty (przedszkola, szkoły podstawowe)
6			„Mistrzowie malarstwa polskiego (L. Wyczółkowski, F. Ruszczyk, W. Koniuszko, W. E. Radzikowski) w zbiorach Muzeum Miejskiego w Zabrze” (gimnazja, szkoły średnie)	„Sztuka i zmysły” (szkoły podstawowe, zajęcia również dla dzieci słabowidzących)
7				„Nie od razu miasto zbudowano” warsztaty (szkoły podstawowe). Oferta ważna od drugiego półrocza.
8				„Jak to z herbem było?”- podstawy heraldyki (szkoły podstawowe, gimnazja)
9				„Baśnie, podania, legendy” zajęcia z warsztatami (szkoły podstawowe- klasy IV-VI, gimnazja)
10				„Od Andrzejek do karnawałowe ”Tradycje bożonarodzeniowe” (szkoły podstawowe klasy IV-VI, gimnazja). Temat realizowany w okresie przedświątecznym
11.				„Wielkanoc- zwyczaje i tradycje” (szkoły podstawowe, gimnazja)
12.				„Kolorowa Wielkanoc”- warsztaty zdobienia jaj (przedszkola, szkoły podstawowe)

2. Oferta dla dzieci na czas ferii i wakacji

Akcja „Zima w mieście” 11 – 22.02.2013

(12, 19, 20 lutego) – Sztuka i zmysły – zajęcia połączone z warsztatami, podczas których uczestnicy wykonują prace plastyczne do uprzednio wysłuchanych wierszy Juliana Tuwima

- prowadzi Dorota Kuder;
 - (13 lutego) – Portret od sztuki starożytnej do współczesności – lekcja muzealna z pokazem slajdów – prowadzi Elżbieta Dębowska – Dział Plastyki;
 - (14 lutego) – Krótka historia Zabrze – lekcja muzealna z pokazem slajdów – prowadzi Piotr Hnatyszyn – Dział Kultury;
 - (15, 18, 21, 22 lutego) – W świecie śląskiej baśni i legendy – lekcja muzealna z zajęciami plastycznymi – prowadzi Irena Winder;
- Uwaga: grupy zorganizowane- wstęp bezpłatny

Akcja „Lato w mieście” lipiec, sierpień 2013

- „**Nie od razu miasto zbudowano**” zajęcia połączone z warsztatami plastycznymi – Irena Winder (lipiec)
 - „**Zatrzymać czas**” zajęcia plastyczne – Dorota Kuder (sierpień)
- Uwaga: grupy zorganizowane- wstęp bezpłatny

3. Oferta okazjonalna

„Topienie Marzanny” 21.03.2013 pożegnanie zimy – impreza plenerowa
organizacja i prowadzenie - Dorota Kuder, Irena Winder

4. „Spotkania czwartkowe w muzeum”

Spotkania skierowane są do szerokiego grona odbiorców. Organizowane są każdorazowo w jeden czwartek miesiąca (z przerwą wakacyjną: lipiec-sierpień) w godzinach: 17.30 do 19.00. Tematyka spotkań będzie różnorodna, związana będzie, bądź z tematyką aktualnie prezentowanych wystaw czasowych, bądź z ciekawymi zagadnieniami z szeroko pojętej historii miasta i regionu. Prelegentami będą głównie pracownicy merytoryczni muzeum, przewiduje się również zaproszenie do współpracy osoby z zewnątrz.

harmonogram:

- 7 luty: *„Biografia rzeźby. Spotkanie z artystą – Jerzym Foberem”*;
- 14 marzec: *„Stefan Żechowski. Człowiek- artysta”*, prowadzenie: Iwona Wróblewska;
- 11 kwiecień: *„Biżuteria patriotyczna”*, prowadzenie: Elżbieta Dębowska;
- 9 maj: *„Dzieje Zabrze w średniowieczu”*, prowadzenia: Damian Halmer;
- 20 czerwiec *„Biskupice”*, prowadzenie: Piotr Hnatyszyn;
- 19 wrzesień: *„Sierpień i wrzesień 1939 roku w Zabrzu”*, prowadzenie: Zbigniew Gołasz;
- 17 październik: Promocja najnowszego wydania *„Kroniki Miasta Zabrze- spotkanie z autorami”*, prowadzenie: Piotr Hnatyszyn;
- 21 listopad: spotkanie z artystą malarzem Antonim Cyganem;
- 19 grudzień: *„Ikony Górnika Zabrze”*, prowadzenie: Zbigniew Gołasz.

5. „Noc Muzeów”

Doroczna impreza będąca wizytówką Muzeum, na którą składają się wystawy, koncerty, projekcje filmowe, działania multimedialne. W roku 2013 impreza będzie miała miejsce w dniu 18 maja.

6. Europejskie Dni Dziedzictwa- 15 września

Całodniowa impreza plenerowa wpisująca się w realizowany w 2013 roku przez muzeum oraz miasto Zabrze cykl imprez związanych z okazji 770-lecia najstarszego dokumentu

poświadczającego istnienie Biskupic. Wzorem lat ubiegłych odbywać się będzie w niedostępnej na co dzień przestrzeni zakładów i instytucji zlokalizowanych na terenie Zabrze, w tym roku na terenie Biskupic.

7. Konferencje

własne:

1. IV Konferencja Naukowa Muzeum Miejskiego w Zabrzu „*Ewangelicy na Górnym Śląsku*”, 18-19 lub 25-26 listopada. W roku bieżącym planowane jest rozszerzenie konferencji do dwóch dni oraz częściowe wyjście poza zagadnienia związane z Zabrzem. Realizacja konferencji w formie rozszerzonej uzależniona jest od pozyskania partnerów gotowych dofinansować projekt.

udział pracowników merytorycznych w konferencjach zewnętrznych:

1. Muzeum Historii Katowic, Konferencja „*Wielka Wojna/mały region. Pierwsza wojna światowa w górnośląskiej mikroperspektywie*” (9 maja 2013r.)

- Piotr Hnatyszyn „*Pamięć o wojnie, pamięć o poległych. Pomniki i inne formy upamiętnienia poległych w I wojnie światowej. Przypadek Zabrze*”,
-Zbigniew Gołasz „*Produktywizacja rosyjskich jeńców wojennych w czasie I wojny światowej na przykładzie Zabrze*”;

2. Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach, Międzynarodowa konferencja „*Władze komunistyczne wobec ludności niemieckiej w Polsce 1945-1989*” (28-29 listopada 2013 r.)

-Zbigniew Gołasz „*Polityka antyniemiecka w Zabrzu w latach 1945-1949*”.

8. Inne

Udział w „Festiwalu kwiatów 2013 roku” (21-23 czerwca) w Miejskim Ogrodzie Botanicznym. (prezentacja własnej wystawy planszowej, sprzedaż wydawnictw muzealnych, promocja instytucji).

wydawnictwa

Muzeum zamierza wydać następujące pozycje:

- Rocznik muzealny „Kroniki Miasta Zabrze” nr 5 (22) 2013r. (promocja: październik);
- „*Kurier Biskupicko-Borsigwerski*”, jednodniówka towarzysząca wystawie „*Impresje biskupickie*” (redaktor: Piotr Hnatyszyn);
- Prawdopodobnie w czwartym kwartale 2013 roku ukażą się wydane drukiem materiały po II konferencji Naukowej Muzeum Miejskiego w Zabrzu „*Zabrzańska gospodarka w cieniu polityki i ideologii*” z 2011 roku. Wydawcą będzie IPN, muzeum bezpłatnie udostępni materiał ilustracyjny do wszystkich tekstów;
- W razie pozyskania środków zewnętrznych muzeum planuje wydać folder promujący muzeum (wersja polska i angielska, nakład 3 000 tys. sztuk, 2 000 sztuk (wersja polska) oraz 1 000 sztuk (wersja angielska). Wydanie folder w roku 2012 nie doszło do skutku.

promocja / administracja

Działania promujące muzeum

1. Promocja zewnętrzna w postaci: banerów, plakatów, ulotek.

2. Promocja w internecie. W 2013 roku muzeum uruchamia nową stronę internetową;
 - promocja na portalach www.
 - promocja na własnej stronie www.
 - Promocja na portalu społecznościowym Facebook (uruchomiony w lutym 2013r.)
3. Promocja w miejscowych i lokalnych mediach (TV Zabrze, gazety miejskie i lokalne);
4. Promocja za pośrednictwem małych ekspozycji prezentowanych stale lub okazjonalnie na terenie miasta;
5. Spotkania z nauczycielami w celu promocji aktualnych projektów oraz szkoleń dotyczących edukacji muzealnej.

Administracja:

- Prowadzenie prac związanych z przeniesieniem muzeum do nowej siedziby tymczasowej (pakowanie zbiorów oraz całego sprzętu będącego na wyposażeniu muzeum, zmiana adresu, podpisanie nowych umów z podmiotami obsługującymi muzeum);
- Wdrażanie procedur elektronicznego obiegu dokumentów KSOD SEKAP;
- Przeprowadzenie obowiązkowych szkoleń BHP pracowników;
- Uzupełnienie brakujących lub nieaktualnych procedur (plan ochrony dla Galerii, instrukcja przeciwpożarowa, dostosowanie systemu sygnalizacji pożarowej w Galerii do wymogów straży pożarnej);
- Prowadzenie bieżących prac, zgodnie z obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi.

Urszula Wieczorek
p.o. Dyrektora
Muzeum Miejskiego w Zabrzu